

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2768/2019
16.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Шефкета Доловац, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ, ГГ и ДД, свих из ..., ради утврђења права својине, вредност спора 600.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3260/18 од 12.03.2019. године, у седници одржаној 16.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиле, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3260/18 од 12.03.2019. године у ставу трећем и петом изреке, тако што се:

УСВАЈА тужбени захтев тужиле и утврђује према туженима да је тужиле по основу стицања у ванбрачној заједници са сада покојним ЋЋ стекла право сусвојине на ½ стана постојећем у ... у улици ..., укупне површине 78м², са уделом од 39,80% па се тужени обавезују да тужили ово право признају и дозволе упис промене поседовног стања у Служби за катастар непокретности у Новом Пазару, тако што ће се тужени, који су уписани по основу оставинског решења Основног суда у Новом Пазару О. 1070/11 од 29.12.2011. године брисати до висине сувласничког удела тужиле, а тужиле књижити као сувласник са уделом од 89,90% у "В" листу листа непокретности број ... КО ... код Службе за катастар непокретности у Новом Пазару, као и физичко издвајање путем деобе, а све у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужили накнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 240.400,00 динара у року од 15 дана по пријему преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3260/18 од 12.03.2019. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Новом Пазару 28 П 1199/16 од 15.03.2018. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и утврђено да је идеална ½ стана постојећег у ... у улици ..., укупне површине 78м², уписан у "В" листу листа непокретности број ... КО ... стечена у току трајања ванбрачне заједнице тужиле и сада покојног ЋЋ из Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да се утврди да је тужиле по основу стицања у

ванбрачној заједници са сада покојним ЋЋ стекла право сусвојине на $\frac{1}{2}$ стана постојећем у ... у улици ..., укупне површине 78м², са уделом од 39,80% и да се тужени обавезу да тужили ово право признају и дозволе упис промене поседовног стања у Служби за катастар непокретности у Новом Пазару, тако што ће се тужени, који су уписани по основу оставинског решења Основног суда у Новом Пазару 20 О 1070/11 од 29.12.2011. године брисати до висине сувласничког удела тужиле, а тужила књижити као сувласник са уделом од 89,90% у "В" листу листа непокретности број ... КО ... код Службе за катастар непокретности у Новом Пазару, као и физичко издвајање путем физичке деобе. Ставом четвртим изреке, утврђено је према туженима да су тужила и сада покојни ЋЋ у ванбрачној заједници стекли новчана средства на девизној штедњи ... код ... банке ... партија број ... у износу од ... евра, те да тужили припада $\frac{1}{2}$ на истима и да по одбитку дуга оставиоца ЋЋ за отплату кредита у износу од 2.500 евра тужили припада право на износ од 3.168 евра, те се обавезују тужени да тужили ово право признају и изврше исплату овог износа у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом петим изреке, обавезани су тужени да тужили на име трошкова парничног поступка исплате износ од 125.733,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију у односу на став трећи и пети изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и утврдио да је ревизија тужиле основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са Самоуправном интересном заједницом за становање Општина Нови Пазар закључила предуговор о удруживању средстава у циљу изградње стана у лучној стамбено-пословној згради II и то стан број ..., на ... спрату површине 74м², али до реализације тог уговора који је оверен пред Општинским судом у Новом Пазару под Ов 1301/84 од 13.06.1984. године није дошло. Тужила је са сада покојним ЋЋ тада живела у ванбрачној заједници. Раније је била у браку, али се развела 1984. године. Тужила и сада пок. ЋЋ су закључили уговор са Грађевинском радном организацијом ... из ... као продавцем о куповини стана. Уговор је оверен пред Општинским судом у Новом Пазару под Ов 165/89 од 22.12.1989. године. Предмет куповине је стан на локацији ... у ..., ламела ... T/IV површине 77,80м². Продавац се обавезао да стан преда до 30.08.1999. године, а купци, који су се појавили као купци стана на по $\frac{1}{2}$ су се обавезали да исплате цену у шест рата. Стан је отплаћен 30.08.1990. године. Тужила и сада пок. ЋЋ били су запослени у ... "..." ... донео је одлуку број 32 од 26.02.1991. године и 284 од 05.12.1990. године којима је ЋЋ одобрен зајам за куповину стана, па је ЋЋ са ... закључио уговор о зајму ради куповине стана у личној својини од 14.01.1991. године на основу кога је извршена интабулација код Општинског суда у Новом Пазару Р 23/91 од 01.02.1991. године. Раднички савет ... "..." је дана 29.09.1984. године донео одлуку којим је и тужили одобрен зајам за куповину

стана, па је тужила са ... закључила уговор о зајму за куповину стана 05.10.1984. године. Стан се у Служби за катастар непокретности води на сада пок. ЋЋ. ЋЋ је умро. Оставинским решењем Основног суда у Новом Пазару О 1070/11 од 29.12.2011. године расправљена је његова заоставштина и за наследнике су проглашени овде тужени као браћа и сестре. Предмет заоставштине је чинила $\frac{1}{2}$ спорног стана и новчана средства код ... банке у износу од ... евра. Приликом развода тужила је од свог ранијег мужа на име стицања у заједници добила износ од ... немачких марака. Новчана средства која се налазе код ... банке у износу од ... евра представљају заједничку имовину тужиоца и пок. ЋЋ, с тим што је од тог износа пок. ЋЋ био у обавези да врати 2.500 евра. Пок. ЋЋ је имао намеру да прави кућу са својим братом али је од тога одустао. Након тога од брата је позајмио 1.600 марака за отплату рате за стан што му је касније брат и поклонио као поклон за усељење. Тужила и пок. ЋЋ су хтели касније стан да продају, па су га више пута реновирали и улагали новчана средства. Пок. ЋЋ је по професији био ..., док је тужила била У току поступка обављено је вештачење од стране вештака економске струке на околност стицања у заједници по основу зарада и по основу подигнутих кредита. Даље је утврђено да су кредити углавном употребљени за отплату купљеног стана као и да је у отплати купљеног стана тужила учествовала са својим новцем који је добила од свог ранијег мужа након развода брака.

При овако утврђеном чињеничном стању, полазећи од одредбе члана 191. Породичног закона, као и члана 176. другостепени суд је нашао да су тужила и сада пок. ЋЋ у току трајања брачне заједнице постигли споразум о деоби своје заједничке имовине, а што се додаје уз чињеницу да су се појавили као купци спорног стана заједно и договорили се да буду купци на по $\frac{1}{2}$ чиме су и практично извршили деобу своје заједничке имовине, усвојио захтев и утврдио да је тужила власник $\frac{1}{2}$ спорног стана, док је тужбени захтев у преосталом делу у односу на спорни стан одбио као неоснован. Усвојио је и тужбени захтев тужиле везано за стицање у заједници новчаног износа, те да је тужила власник износа од 3.168 евра и обавезао тужене на плаћање трошкова поступка тужили.

По оцени Врховног касационог суда, овакво правно становиште другостепеног суда не може се прихватити као правилно. Ово из разлога што је другостепени суд на утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, што је резултирало неопходношћу преиначења одлуке другостепеног суда у делу на који је уложена ревизија.

Наиме, не може се прихватити као правилан став другостепеног суда да је закључењем уговора о куповини стана са ГП ... из ... између тужиле и сада пок. ЋЋ извршена деоба њихове имовине коју су стекли у току ванбрачне заједнице, те да су се они на тај начин сагласили да буду сувласници на предметном стану са идеалном $\frac{1}{2}$. Ово из разлога што куповина стана где се тужила и сада пок. ЋЋ јављају као купци и у којем уговору је означено да ће се исти укњижити као сувласници стана, не значи да су тиме извршили деобу везано за стицање заједничке имовине у ванбрачној заједници. Закључење уговора је подразумевало и каснију отплату купљеног стана на рате, а у самом уговору није ни констатовано да се тиме врши деоба заједничке имовине, стечене у ванбрачној заједници. Куповина стана где се тужила и пок. ЋЋ појављују као купци представља формалну страну у стицању спорног стана и не може се сматрати да је уједно и уговор о деоби заједничке имовине. Ово посебно имајући у

виду да је тек након закључења уговора наступила реализација његове отплате. У том смислу било је неопходно ценити изведене доказе ко је колико учествовао у отплати – куповини предметног стана и са коликим средствима. У току поступка обављено је вештачење од стране вештака економске струке, а на околност утврђивања висине прихода од зараде и других прихода путем кредита, шта је унето у ту заједницу и колико је тих новчаних средстава уложено у отплату стана. Евидентно је да је тужиља добила ... немачких марака приликом развода брака са ранијим мужем, да је подизала кредите (подизао је и пок. ЋЋ) али у том поређењу јасно произилази да је износ који је тужиља унела у ту ванбрачну заједницу и од којег износа је отплаћиван стан далеко већа од оног износа који је у ту заједницу унео сада пок. ЋЋ. Из изведених доказа произилази да пок. ЋЋ није имао неку другу посебну имовину са којом је учествовао у стицању предметног стана и новчаног износа у банци, нити су у том смислу од стране туженог предлагани посебни докази. Имајући у виду налаз и мишљење вештака економске струке, могло се математичким прорачуном одредити колико је тужиља унела средстава у ванбрачну заједницу и сходно томе одредити у којем проценту је иста и учествовала у стицању спорног стана и новчаног износа. Преглед у том погледу дао је и вештак економске струке, а Врховни касациони суд налази да се са разлогом може закључити да је тужиља учествовала у стицању спорног стана, поред $\frac{1}{2}$ још у квоти од 39,80% из чега би произишло да се тужиљи може признати власништво на спорном стану од 89,80%.

Сходно напред изнетом, на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је на основу чл. 153. и 165. ЗПП, а исти се односе и на име састава тужбе 6.000,00 динара, на име заступања од стране адвоката на седам одржаних рочишта по 7.500,00 динара, на име заступања на четири неодржана рочишта по 4.500,00 динара, на име трошкова вештачења 34.000,00 динара, на име таксе за тужбу и одлуку по 35.300,00 динара, на име састава ревизије 18.000,00 динара, на име таксе за ревизију 35.300,00 динара, што укупно чини износ од 240.400,00 динара, а све према важећој адвокатској тарифи и таксеној тарифи Закона о судским таксама.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић